

Koldingbogen

ÅRSTAL:	2000
FORFATTER:	Birgith Rigenatrup Gimm
TITEL:	Dyrakue i Kolding 1951.
KORT RESUME:	På Dyrakuepladaen, Tved 2. juli 1951.

Dyrskue i Kolding 1951

Af Birgith Rigenstrup Gimm

En af årets største oplevelser, hvor land og by mødtes, var sommerens dyrskue. Det var en dag fyldt med sjov og glæde for både landbo-befolkningen – og ikke mindst – de mennesker der boede i byen.

Der har været dyrskueplads flere steder i Kolding. Et af stederne var på pladsen ved den nu nedlagte saftstation på havnen for enden af Østerbrogade. Senere flyttede man til Brændkjærgårds jorder, på marken imellem Tvedvej og Agtrupvej, hvor nu Hestehaven er bygget. I 1949 flyttede man, på grund af pladsmangel, dyrskuepladsen længere ud mod Tved, nemlig til marken nordøst for Brunbjerg. Og det er på dette sted, hvor der blev afholdt dyrskuer helt frem til 1972, min lille historie foregår.

Den 2. juli 1951 var der igen dyrskue i Kolding. Dyrskuepladsen på Tvedvej var parat til at danne ramme om en dag fyldt med blafrende danske flag og glade mennesker, der denne ene dag om året mødtes fra land og by. Lugten – den specielle lugt af øl, pandekager, dyr og mennesker – vil mange sikkert huske.

Min familie havde ingen direkte forbindelse til landbruget, men vi boede i 1. parket med udsigt lige ud over den brogede plads på Tvedvej.

I flere dage før selve dagen blev der arbejdet på pladsen. Der var travlhed med at slå pæle i jorden til dyrene, telte skulle rejses, og

alle flagstængerne, hvorfra de mange danske flag skulle vaje, blev rejst. Vi børn tog del i forarbejdet – på behørig afstand. Alle kvarterets unger var på benene i dagene op til den store dag.

Endelig blev det lørdag, solen skinnede, og fra tidlig morgen var der masser af liv på pladsen. Bønderne ankom tidligt med deres dyr. Der var køer, kalve, heste, får, geder, kaniner, høns, duer, og hvad der ellers hørte til på landet. Kalvene og de mange grise havde plads foroven på pladsen, hvor der var bygget en hel række båse til netop disse dyr. Det var kun pladsen syd for "slaggevejen", der var indrettet til den egentlige dyrskueplads.

"Slaggevejen", som også hed "Høje Sti", var fortsættelsen af Tvedvej mod øst. Den startede ved dyrskuehuset og Kolding Mosteri og fortsatte videre mod haveselskabet Fjordlykke. I 1947, da min familie kom til Kolding, var der kun en lille sti. Så kom slaggevejen og senere den asfalterede vej mod højhusene. Mit barn-doms hjem var der, hvor opkørslen til Tvedvej 100 er nu, og hvor slaggevejen startede.

Nord for slaggevejen blev der siden udstillet maskiner og arbejdsredskaber i massevis, men i 1951 var der parkering for bøndernes hestevogne, biler og cykler.

Min mor havde økonomisk sans. Hun etablerede en cykelparkering ved vores hus, ved hullet i hegnet for enden af slaggevejen. Folk

Hestene vises frem på dyrskuet i 1960. Foto: Peter Thastum.

fik lov til at cykle tværs over pladsen lige op i vores cykelparkering. Vi havde en masse cykler stablet op langs hækken og tjente godt – syntes vi børn – 25 øre pr. cykel. Vi skiftedes til at holde vagt, min mor, lillebror og jeg. Min far syntes, det var for pjattet og deltog ikke i vagtplanen. Besværet var størst, når folk skulle

hjem. Deres cykel stod altid allerinderst, og alle de andre cykler skulle flyttes først. Her deltog min far dog. Han mente, at der skulle mænd til det arbejde.

I løbet af dagen skete der hele tiden noget på pladsen. Dagens højdepunkt var, når dyrene skulle vises frem i den store ring. Forud

for dagen havde bønderne vasket, børstet og klargjort deres dyr. Mankerne var blevet børstet og flettet, hestenes haler var friseret, og det var tydeligt – selv for en bybo – at dyrene nød det ligeså meget som deres herrer. Det var et broget skue. Kæmpestore tyre med ring i næsen, der blev styret af flere granvoksne mænd. Køer, kalve, får og heste blev vist frem af bønder, der, iført søndagstøj og med tegnebogen på plads bag vesten, stolte skridtede eller småløb langs deres dyr. Der blev uddelt præmier, ærespræmier med fine sløjfer og rosetter, som blev sat på dyrenes hovedtøj eller for de mindre dyrs vedkommende på kanten af deres bokse.

Dette år var vejret utrolig flot og græsset så grønt og frodigt, at hønsenes bure blev sat direkte på jorden. Også de 250 kaniner, der var tilmeldt i 1951, nød det gode græs.

Hvert år var der i tilknytning til det store skue et børnedyrskue, hvor børn kunne fremvise deres kæledyr. Engang havde jeg en kat med killinger med på skuets. Hver killing, ganske små, havde hver sin farve silkebånd om halsen. Alle lå i en smukt foret papkasse og gav da også en ærespræmie. Det var det nærmeste, jeg kom det at have med dyr at gøre, men jeg var altid at finde som tilskuere til de større dyr.

I 1951 var der en særlig konkurrence på pladsen, nemlig en traktorringridning. Det var de unge landmænd og karlene, der muntrede sig med det. Der var karrusseller, tombolaer og boder med slik, slikæbler, og hvad der ellers hørte til. Som et trækplaster var der dette år en flot gymnastikopvisning af pigerne fra Snoghøj Gymnastikhøjskole.

Efterhånden som dagen skred frem, og

stemningen steg, kom der gang i handlerne landmændene imellem. Der blev gjort mange forretninger, og de fede tegnebøger kom frem fra vestelommerne. Min lillebror gjorde også en god handel. Han lavede sammen med en kammerat en aftale med Kolding Mosteri om at finde tomme flasker på dyrskuepladsen. De tomme flasker blev betalt med alle de æblemost, drengene kunne drikke – og det var mange.

Huset, som Kolding Kommune i 1949 velvilligt havde ladet opføre på den nye dyrskueplads, blev flittigt benyttet til mange spændende ting. Der var f.eks. udstilling fra Kolding Hørfabrik om såsæd, frøhandel og – også dengang – om bekæmpelse af agerkål. Et par af Koldings firmaer havde udstillinger med elektriske husholdningsmaskiner f.eks. køleskabe, som så småt var på vej ind i hjemmene. Blomsterhandler Levison fortalte om blomster og planter og pasning af disse. Der var udstillet korn og kornprodukter. Men det bedste var dog alle de mange brød, kager og lagkager, der blev bedømt og præmieret. Også tomater, agurker, de største græskar og ikke at forglemme syltetøj, saften på flasker, hjemmelavet ketchup og de henkogte frugter. Disse ting var landbokvinderne mestre for, de var kunstnere på det felt, og det duftede himmelsk.

Kvinderne havde, ligesom mændene, deres eget telt, hvor der blev spist frokost og snakket om mad, syltning og byttet opskrifter på lige den helt specielle lagkage, mens børnene legede rundt omkring dem.

I mændenes telt var stemningen høj og luften tyk af cigarrøg, også her blev der handlet med håndslag om store penge.

Udstilling af tyre fra dyrskuet i 1962. Foto: Peter Thastum.

I 1951 var der 7000 besøgende til dyrskuet imod kun 5000 året før, så det var et godt år. Prisen for at se på alle herlighederne var 2 kr. for voksne og 50 øre for børn. Det var dejlige dage for børn og voksne, og vejret var altid godt – men som årene går, huskes heldigvis altid bedst de gode oplevelser.